

"Mahluk" kavramını geniş olarak izah eder misiniz?

"**Mahluk**" kelime ve terim olarak *yaratılmış, yoktan var edilmiş olan eşya* demektir. Eşya burada yaratılmış olan bütün varlıkların genel ve ortak bir ismidir. Yani Allah'ın Zat-ı Akdes'i, sıfatları ve isimleri dışında her şey istisnasız mahluk ve yaratılmıştır.

Eşyanın kendi içinde türlere ve sınıflara ayrılması, kiminin daha latif ve soyut kiminin daha kesif ve somut olması bu kaide ve esası bozmaz. Yani meleklerin, kanunların, ruhların daha mükemmel daha latif daha soyut olmaları onları mahluk kavramının dışına çıkarmaz.

Aynadaki yansıma, düşüncedeki hayal, akıldaki fikir, kalpteki sevgi, vicdandaki hissiyat, dağdaki taş, nehirdeki su, ağaçtaki meyve, hepsi mahluk sınıfındandır ve hepsinin Halıkı Allah Teala'dır.

Bir şeyin mahluk olmasının ölçüsü ağırlık, hacim, boy ve en değildir. Ağırlığı, hacmi, boy ve eni olmayan şeyler de mahlukturlar. Mesela **ruh** ve **sevgi** maddi değildirler, yani belli bir hacimleri ve boyutları yoktur, ama onlar da eşya kavramının içinde oldukları için mahlukturlar.